

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.5.3.
COM(2011) 244 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, A GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK
BIZOTTSÁGÁNAK**

**Életbiztosításunk, természeti tőkénk: a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig
teljesítendő uniós stratégia**

{SEC(2011) 540 végleges}

{SEC(2011) 541 végleges}

1. BEVEZETÉS

A biológiai sokféleség, azaz a bennünket körülvevő ökoszisztémák, fajok és gének rendkívüli változatossága, az *életbiztosításunk*: élelmiszert, édesvizet, tiszta levegőt, menedéket és gyógyszert biztosít számunkra, mérsékli a természeti katasztrófákat, a járványokat és a betegségeket, és hozzájárul az éghajlat szabályozásához. A biológiai sokféleség egyben *természeti tőkénk* is, amely gazdaságunkat támogató ökoszisztéma-szolgáltatásokat nyújt. A biológiai sokféleség romlása és csökkenése veszélyezteti e szolgáltatásokat: fajok és élőhelyek tűnnek el, elveszítjük a természetnek köszönhető gazdagságot és foglalkoztatást, és veszélyeztetjük saját jólétünket. A biológiai sokféleség csökkenése az éghajlatváltozás mellett a legkritikusabb globális környezeti fenyegetés, a kettő pedig elválaszthatatlanul összefonódik. A biológiai sokféleség alapvető szerepet játszik az éghajlatváltozás enyhítésében és az ahhoz való alkalmazkodásban, a hőmérséklet-emelkedés 2 Celsius-fok alatt tartására vonatkozó cél és az éghajlatváltozás elkerülhetetlen hatásainak csökkentését szolgáló, az alkalmazkodás elősegítését célzó intézkedések ugyanakkor elengedhetetlenek a biológiai sokféleség csökkenésének megelőzéséhez is.

A fajok kihalása példátlan méreteket ölt. Üteme – elsősorban az emberi tevékenység hatására – jelenleg a természetes mérték 100–1000-szerese: a FAO szerint a világ ökoszisztémáinak 60%-a romlásnak indult, illetve hasznosítása nem fenntartható; a halállományok 75%-át túlhalásszák, illetve jelentősen megfogyatkozott, és 1990 óta eltűnt a mezőgazdasági növények genetikai állományának 75%-a is. Becslések szerint évente mintegy 13 millió hektárnyi trópusi erdőt irtanak ki¹, a világ trópusi korallzátonyainak 20%-a már eltűnt, 95%-a pedig 2050-re a pusztulás vagy a rendkívüli mértékű károsodás veszélyének lesz kitéve, ha az éghajlatváltozás üteme továbbra sem mérséklődik².

Az Unióban az uniós jogszabályok oltalma alá eső élőhelyeknek és fajoknak csak 17%-a, a kulcsfontosságú ökoszisztémáknak pedig mindössze 11%-a van jó állapotban³. Ez a helyzet a biológiai sokféleség csökkenése elleni küzdelem, és különösen a biológiai sokféleségre vonatkozó, 2010-ig teljesítendő uniós cél 2001-es kitűzése dacára áll fenn. Az intézkedések hatásai szinte eltörpülnek az Európa biológiai sokféleségére nehezedő folyamatos és növekvő nyomás mellett, mivel állandósult vagy egyre fokozódik a földhasználat megváltozása, a biológiai sokféleségnek és összetevőinek túlzott mértékű kiaknázása, az invazív idegen fajok elterjedése, a szennyezés és az éghajlatváltozás. A biológiai sokféleségre kedvezőtlen hatással vannak az olyan közvetett befolyásoló tényezők is, mint a népesség növekedése, a biológiai sokféleség ismeretének hiánya, valamint az, hogy a biológiai sokféleség gazdasági értéke nem tükröződik a döntéshozatalban.

Ezen stratégia célja a biológiai sokféleség csökkenésének visszafordítása, valamint az Unió erőforrás-hatékony és környezetbarát gazdaságra való áttérésének felgyorsítása. A stratégia az Európa 2020 stratégia⁴, és különösen az „Erőforrás-hatékony Európa” elnevezésű kiemelt kezdeményezés⁵ szerves részét képezi.

---

¹ FAO, 2010.

² „Reefs at Risk Revisited” (A veszélyeztetett zátonyok ismét fókuszban), Világ Erőforrásai Intézet, 2011.

³ <http://www.eea.europa.eu/publications/eu-2010-biodiversity-baseline/>.

⁴ COM(2010) 2020.

⁵ COM(2011) 21.

2. ÚJ ALAPOK A BIOLÓGIAI SOKFÉLESEGGEL KAPCSOLATOS UNIÓS POLITIKÁHOZ

2.1. KETTŐS INTÉZKEDÉSI FELHATALMAZÁS

Az uniós felhatalmazás

2010 márciusában az Unió vezetői elismerték, hogy a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2010. évig teljesítendő cél néhány jelentősebb siker – például a Natura 2000, a világ legnagyobb, védett területeket tömörítő hálózatának létrehozása – ellenére sem fog teljesülni. Ezért támogatták „A biológiai sokféleséggel kapcsolatos lehetséges uniós koncepciók és célkitűzések a 2010 utáni időszakra” című bizottsági közleményben⁶ javasolt hosszú távú elképzelést és nagyra törő kiemelt célkitűzést.

A 2050-re vonatkozó elképzelés

Az Európai Unió biológiai sokfélesége és az általa nyújtott – az EU természeti tőkéjét jelentő – ökoszisztéma-szolgáltatások a biológiai sokféleségben rejlő érték, valamint az emberek jólétéhez és a gazdasági jóléthez való alapvető hozzájárulásuk miatt, továbbá a biológiai sokféleség csökkenése okozta katasztrofális változások elkerülése érdekében 2050-re oltalmat kell, hogy élvezzenek, megfelelő jelentőséggel kell, hogy bírjanak és megfelelő helyreállítás tárgyát kell, hogy képezzék.

A 2020-ra vonatkozó kiemelt célkitűzés

A biológiai sokféleség csökkenésének és az ökoszisztéma-szolgáltatások romlásának megállítása az Európai Unióban 2020-ig, valamint állapotuknak a lehetőségekhez mért szintű helyreállítása, ezzel együtt a biológiai sokféleség globális csökkenésének megelőzésére tett erőfeszítésekhez való uniós hozzájárulás fokozása.

A globális felhatalmazás

A Biológiai Sokféleség Egyezményt aláíró felek 10., 2010. évi nagojai konferenciája a 2011–2020 közötti időszakra szóló, a biológiai sokféleséggel kapcsolatos globális stratégiai terv⁷, a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférésről és a használatukból származó előnyök igazságos és méltányos megosztásáról szóló Nagojai Jegyzőkönyv⁸, valamint az erőforrások globális biológiai sokféleség érdekében történő mozgósítását célzó stratégia elfogadását eredményezte.

A biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia mindkét felhatalmazásra reagál, és az Uniót a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzéseinek és globális kötelezettségvállalásainak eléréséhez szükséges pályára állítja.

---

⁶ COM(2010) 4.

⁷ A 2011–2020 közötti időszakra szóló globális stratégiai terv egy 2050-re vonatkozó elképzelést, egy 2020-ra vonatkozó küldetést és 20 célt tartalmaz.

⁸ 2011. február 11-én a Bizottság a Nagojai Jegyzőkönyvnek az Európai Unió nevében történő aláírásáról szóló tanácsi határozatra vonatkozó javaslatot nyújtott be a Tanácsnak.

2.2. TERMÉSZETI ÉRTÉKEINK MEGBECSÜLÉSE A SOKRÉTÚ ELŐNYÖK BIZTOSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

A biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós célt annak elismerése támasztja alá, hogy a benne rejlő értéken túl a biológiai sokféleség és az általa nyújtott szolgáltatások olyan jelentős gazdasági értéket képviselnek, amely a piacokon ritkán tükröződik. Mivel a biológiai sokféleség kimarad az árképzésből és nem tükröződik a társadalmi költségekben, gyakran a természetet és a hasznosítását érintő, egymással ellentétes igények áldozatává válik. Az ökoszisztémák és a biológiai sokféleség gazdaságtanával foglalkozó, a Bizottság által szponzorált nemzetközi projekt⁹ azt ajánlja, hogy a biológiai sokféleség gazdasági értéke kerüljön figyelembevételre a döntéshozatal során, és tükröződjön a számviteli és jelentéstételi rendszerekben. Ez az ajánlás Nagójában bekerült egy globális célkitűzésbe, és egyike a jelenlegi stratégia kulcsfontosságú intézkedéseinek.

Bár a biológiai sokféleség csökkenésének megállítását célzó fellépésnek is van költségvonzata¹⁰, a biológiai sokféleség csökkenése önmagában is költséges a társadalom egészére nézve, különösen az ökoszisztéma-szolgáltatásoktól közvetlenül függő ágazatokban tevékenykedő gazdasági szereplők számára. Az Unióban például a rovarok általi beporzás becsült gazdasági értéke évi 15 milliárd EUR¹¹. A méhek és más beporzók folyamatos fogyatkozásának¹² súlyos következményei lehetnek Európa gazdálkodóira és agrárgazdasági ágazatára¹³. A magánszektor egyre nagyobb mértékben szembesül ezekkel a kockázatokkal. Több európai és Európán kívüli vállalkozás is felmérést végez arról, hogy milyen mértékben függ a biológiai sokféleségtől, és a természeti erőforrások fenntartható hasznosítására vonatkozó célokat épít vállalati stratégiáiba¹⁴.

A természetben rejlő lehetőségek becsben tartása hozzá fog járulni számos uniós stratégiai célkitűzéshez:

- *Erőforrás-hatékonyabb gazdaság:* az Unió ökológiai lábnyoma jelenleg kétszerese a biológiai kapacitásának.¹⁵ Az Unió a természetierőforrás-bázisának megőrzése és erőforrásainak fenntartható hasznosítása révén javíthatja gazdaságának erőforrás-hatékonyágát és csökkentheti az Európán kívülről származó természeti erőforrásoktól való függőségét.
- *Az éghajlatváltozás hatásaihoz alkalmazkodni képes, alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság:* az éghajlatváltozás enyhítését és az ahhoz való alkalmazkodást elősegítő, ökoszisztéma-alapú megközelítések költséghatékony alternatívákat kínálhatnak a technológiai megoldásokkal szemben, ugyanakkor a biológiai sokféleség megőrzésén túl számos más előnyt is nyújtanak.
- *A kutatást és az innovációt irányító tényező:* számos alkalmazott tudomány fejlődése a természeti értékek hosszú távú rendelkezésre állásától és sokféleségétől függ. A genetikai

---

⁹ <http://www.teebweb.org/>

¹⁰ Az e dokumentumot kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumban foglaltaknak megfelelően.

¹¹ Gallai et al., 2009.

¹² A legelők pillangópoblációi 1990 óta több mint 70%-kal fogytak meg.

¹³ Becslések szerint az Unió mezőgazdasági haszonnövényeinek több mint 80%-a legalább részben a rovarok általi beporzástól függ („A méhek pusztulása és felügyelete Európában”, 2009).

¹⁴ „State of Green Business 2011” (A környezetbarát üzleti tevékenység helyzete, 2011), GreenBiz Group.

¹⁵ <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/ecological-footprint-of-european-countries/>

sokféleség például fontos innovációforrás a gyógyszeripar és a kozmetikai ipar számára, míg az ökoszisztéma-helyreállításban és a „zöld” infrastruktúrában¹⁶ rejlő innovációs lehetőségek túlnyomórészt kiaknázatlanok.

- *Új készségek, munkahelyek és üzleti lehetőségek:* a természetben alapuló innováció, valamint az ökoszisztémák helyreállítását és a biológiai sokféleség megőrzését elősegítő fellépés révén új készségek, munkahelyek és üzleti lehetőségek teremthetők. Az ökoszisztémák és a biológiai sokféleség gazdaságtanának becslése szerint a biológiai sokféleséget segítő beruházásokból származó globális üzleti lehetőségek értéke 2050-re 2–6 billió USD lehet.

2.3. A BIOLÓGIAI SOKFÉLESEGSEL KAPCSOLATOS TUDÁSBÁZISRA TÖRTÉNŐ ALAPOZÁS

A szakpolitika naprakész tudományos adatokkal és információkkal történő támogatása érdekében jelentős előrelépés történt a biológiai sokféleséggel kapcsolatos tudásbázis javítása terén. Ezt a tudásbázist most hozzá kell igazítani a 2020. évi szakpolitikai kerethez.

A Bizottság együttműködik a tagállamokkal és az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel, hogy 2012-ig integrált keretet hozzon létre a stratégia végrehajtása terén elért eredmények nyomán követéséhez, értékeléséhez és az azzal kapcsolatos jelentéstételhez. Ennek keretében a nemzeti, uniós és globális nyomonkövetési, jelentéstételi és felülvizsgálati kötelezettségeket a lehető legnagyobb mértékben javítani és ésszerűsíteni fogja más környezetvédelmi jogszabályok, például a vízkeretirányelv követelményeinek figyelembevételével. Az EU 2010-es biodiverzitási állapotfelmérése és aktualizált mutatói¹⁷ kulcselemei lesznek ennek a keretnek, amely más adatokra és információkra is támaszkodni fog, többek között a közös környezeti információs rendszerre, a globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelésre, az európai erdészeti adatbankra és a LUCAS (Land Use Cover Area Frame Survey) elnevezésű, a földhasználat lefedettségi területére irányuló keretfelmérés által előállított adatokra és információkra. A biológiai sokféleség európai információs rendszerének (BISE) internetes portálja az adat- és információmegosztás legfontosabb platformja lesz.

Ez a stratégia célzott fellépést tartalmaz a nyomon követés és a jelentéstétel javítására. A biológiai sokféleségre vonatkozó nyomonkövetési és jelentéstételi tevékenységnek az uniós természetvédelmi jogszabályok rendelkezéseibe, a közös agrárpolitikába (KAP), a közös halászati politikába (KHP) és – a lehetőségek szabta keretek között – a kohéziós politikába való beépítése segítséget nyújtana annak felméréséhez, hogy e politikák milyen hatással vannak a biológiai sokféleségre.

A Bizottság folytatja a kutatás területén fennálló legfontosabb hiányosságok pótlására irányuló munkáját, többek között az európai ökoszisztéma-szolgáltatások feltérképezése és felmérése terén, ami segíteni fog az arra vonatkozó ismereteink bővítésében, hogy a biológiai sokféleség és az éghajlatváltozás milyen kapcsolatban áll egymással, valamint a talaj biológiai sokfélesége milyen szerepet tölt be a kulcsfontosságú ökoszisztéma-szolgáltatások – például a szénmegkötés és az élelmiszer-ellátás – biztosításában. Az új közös stratégiai keret alapján megvalósuló kutatásfinanszírozás még inkább hozzájárulhat a feltárt ismerethiány pótlásához és a szakpolitika támogatásához.

---

¹⁶ A COM(2009) 147 és a COM(2011) 17 dokumentumban foglaltaknak megfelelően.

¹⁷ <http://biodiversity.europa.eu/topics/sebi-indicators>. Egyéb releváns mutatók a fenntartható fejlődéssel és az agrár-környezetvédelemmel kapcsolatos uniós mutatók.

Végül az Unió továbbra is részt vesz és tevékenyen hozzájárul a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó új kormányközi tudománypolitikai platform (IPBES) munkájában, és tevékenyen hozzá is járul ahhoz, különösen a regionális értékelésekkel kapcsolatos munka érdekében, amelyhez szükség lehet egy uniós szintű mechanizmusra a tudománypolitikai párbeszéd megerősítése érdekében.

3. A KÖVETKEZŐ ÉVTIZEDRE VONATKOZÓ CSELEKVÉSI KERET

A biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő stratégia hat, egymást kölcsönösen támogató és egymással összefüggő célt tartalmaz, amelyek a 2020-ra vonatkozó kiemelt célkitűzésekre adnak választ. Mindezek segítséget fognak nyújtani a biológiai sokféleség csökkenésének és az ökoszisztéma-szolgáltatások romlásának megállításában, és mindegyik egy-egy konkrét probléma kezelésére törekszik, amelyek a következők: a biológiai sokféleség és a hozzá kapcsolódó ökoszisztéma-szolgáltatások védelme és helyreállítása (1. és 2. cél), a mezőgazdaság és az erdészet jelentős hozzájárulásának fokozása és az Unió biológiai sokféleségére nyomást gyakorló egyéb kulcsfontosságú tényezők visszaszorítása (3., 4. és 5. cél), valamint a globális biológiai sokféleséghez való uniós hozzájárulás fokozása (6. cél). Az egyes célok az általuk kezelt konkrét problémára válaszul kidolgozott intézkedéscsomagból állnak. A konkrét intézkedéseket e közlemény melléklete mutatja be. Az intézkedésekkel kapcsolatban – szükség esetén – további hatásvizsgálatok készülnek majd¹⁸.

3.1. A TERMÉSZET MEGŐRZÉSE ÉS HELYREÁLLÍTÁSA

A madárvédelmi és az élőhelyvédelmi irányelv teljes körű végrehajtása (azaz az európai jelentőséggel bíró valamennyi élőhely és faj, valamint a természetben előforduló vadmadárfajok megfelelő populációi kedvező védeltségi helyzetének elérése) döntő fontosságú az Unión belüli biológiai sokféleség további csökkenésének megállítása és helyreállítása szempontjából. Egy időhöz kötött, számszerűsített cél felgyorsítja az irányelvek végrehajtását és a bennük kitűzött célok elérését.

1. cél

Az uniós természetvédelmi jogszabályok hatálya alá tartozó valamennyi faj és élőhely helyzete romlásának megállítása, valamint helyzetük számottevő és mérhető javítása annak érdekében, hogy 2020-ra az aktuális értékelésekhez viszonyítva ((i) az élőhelyvédelmi irányelv értelmében végzett, 100%-kal több élőhely-értékelés és 50%-kal több fajértékelés jobb védeltségi helyzetet; és (ii) a madárvédelmi irányelv értelmében végzett, 50%-kal több fajértékelés stabil és jobb helyzetet tükrözzön.

3.2. AZ ÖKOSZISZTÉMÁK ÉS SZOLGÁLTATÁSAIK FENNTARTÁSA ÉS HELYREÁLLÍTÁSA

Az Unióban számos ökoszisztéma és ökoszisztéma-szolgáltatás van leromlott állapotban, túlnyomórészt a földterületek szétaprózódása következtében. Az Unió területének közel 30%-a mérsékelten vagy nagyon szétaprózódott. A 2. cél az ökoszisztéma-szolgáltatások fenntartására és javítására, valamint a romlásnak indult ökoszisztémák helyreállítására összpontosít azáltal, hogy a területrendezésbe beemeli a „zöld” infrastruktúrát. Ez elő fogja

¹⁸ A célok és az intézkedések lehetséges hatásának értékelése az e dokumentumot kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumban olvasható. A munkadokumentum 81–82. oldalán található azon intézkedések listája, amelyek esetében a tervek szerint további hatásvizsgálat fog készülni.

segíteni a fenntartható növekedésre vonatkozó uniós célkitűzések megvalósítását¹⁹, valamint az éghajlatváltozás mérséklését és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, ugyanakkor előmozdítja a gazdasági, területi és társadalmi kohéziót, és védi az Unió kulturális örökségét. Ezenkívül jobb funkcionális kapcsolatot is biztosít majd a Natura 2000 területeken belül és között, valamint a szélesebb értelemben vett vidéken található ökoszisztémák között. A 2. cél az Európai Unió tagállamai által elfogadott globális célt, valamint az Unió által Nagojában elfogadott, a romlásnak indult ökoszisztémák 15%-ának 2020-ig történő helyreállítására kidolgozott globális célt tartalmazza.

2. cél

A „zöld” infrastruktúra létrehozása és a romlásnak indult ökoszisztémák legalább 15%-ának helyreállítása révén 2020-ra maradjanak fenn és javuljanak az ökoszisztémák és a szolgáltatásaik.

3.3. A MEZŐGAZDASÁG, AZ ERDÉSZET ÉS A HALÁSZAT FENNTARTHATÓSÁGÁNAK BIZTOSÍTÁSA

Az Unió már korábban is törekedett arra, hogy a biológiai sokféleséget beépítse más szakpolitikák kidolgozásába és végrehajtásába. Tekintettel azonban azokra az előnyökre, amelyeket a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások teremtenek sok ágazat számára, ezek a törekvések még mindig nem eredményesek. E stratégia célja, hogy javítsa a biológiai sokféleség beépítését a kulcsfontosságú ágazatokba, kifejezetten a mezőgazdasági, az erdészeti és a halászati ágazatnak a biológiai sokféleség megőrzéséhez és fenntartható hasznosításához való hozzájárulásának fokozását elősegítő célok és fellépés révén²⁰.

A mezőgazdaság esetében a KAP eszközei hozzá fognak járulni ehhez a célhoz, mint ahogyan az 1. és a 2. célhoz is. A KAP és a KHP közelgő reformja és az új többéves pénzügyi keret lehetőségeket teremt a szinergiák javítására, valamint a biológiai sokféleség védelmét elősegítő célkitűzések, illetve az e szakpolitikák és más szakpolitikák célkitűzései közötti koherencia növelésére.

3. cél*

A) Mezőgazdaság: 2020-ra maximalizálni kell azoknak a mezőgazdasági célra hasznosított földterületeknek (legelőknak, szántóföldeknek és állandó kultúráknak) az arányát, amelyek a közös agrárpolitika biológiai sokféleséggel kapcsolatos intézkedéseinek hatálya alá tartoznak a biológiai sokféleség megőrzése érdekében, továbbá azért, hogy mérhető javulás(*) következzen be a mezőgazdaságtól függő, illetve általa érintett fajok és élőhelyek védettségi helyzetében, valamint a 2010. évi uniós állapotfelméréshez képest az ökoszisztéma-szolgáltatásokban, és ezáltal elő kell segíteni a fenntartható gazdálkodást.

B) Erdők: 2020-ig a fenntartható erdőgazdálkodással²¹ összhangban erdőgazdálkodási tervek, illetve azokkal egyenértékű eszközök legyenek hatályban valamennyi köztulajdonban lévő vagy egy bizonyos (a tagállamok vagy a régiók által meghatározott és vidékfejlesztési programjukban rögzített) méretet(**) meghaladó, az Unió vidékfejlesztési politikája

¹⁹ COM(2011) 17.

²⁰ A mezőgazdaság és az erdészet az Unió földterületeinek 72%-át érinti. Az erdők biológiai sokféleségének fenntartása és javítása az EU 2006. évi erdészeti cselekvési tervének (COM(2006) 302) kinyilvánított célja.

²¹ A SEC(2006) 748 számú dokumentumban meghatározottak szerint.

keretében finanszírozott erdőgazdaságra vonatkozóan, azért, hogy mérhető javulás(*) következzen be az erdőgazdálkodástól függő, illetve általa érintett fajok és élőhelyek védettségi helyzetében, valamint a 2010. évi uniós állapotfelméréshez képest az ökoszisztéma-szolgáltatásokban.

(*) A javulást mindkét rész cél esetében az 1. cél keretében az uniós jelentőségű fajok és élőhelyek védettségi helyzete, illetőleg a 2. cél keretében a romlásnak indult ökoszisztémák helyreállítása esetében számszerűsített javuláshoz viszonyítva kell mérni.

(**) A kisebb erdőgazdaságok esetében a tagállamok további módokon is ösztönözhetik a fenntartható erdőgazdálkodással összhangban lévő gazdálkodási tervek, illetve azokkal egyenértékű eszközök alkalmazását.

4. cél:

Halászat: 2015-ig el kell érni a legnagyobb fenntartható hozamot (Maximum Sustainable Yield; MSY)²². Az életkor és a méret szerinti megoszlás tekintetében egészséges állományú populációk elérése halászati gazdálkodás révén, más állományokra, fajokra és ökoszisztémákra gyakorolt számottevő kedvezőtlen hatások nélkül, a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv szerinti követelményeknek megfelelően a jó környezeti állapot 2020-ig történő elérését támogatva.

3.4. AZ INVAZÍV IDEGEN FAJOK ELLENI KÜZDELEM

Az invazív idegen fajok komoly fenyegetést jelentenek az Unión belüli biológiai sokféleségre, és ez a jövőben valószínűleg növekedni fog, amennyiben e fajok betelepedésének és meghonosodásának szabályozására és a már betelepedett fajok kezelésére nem történik határozott fellépés valamennyi szinten²³. Az invazív idegen fajok évente mintegy 12,5 milliárd EUR kárt okoznak az Unióban. Bár az invazív idegen fajok sok tagállam számára közös kihívást jelentenek, az akvakultúrában idegen és helyi szinten hiányzó fajok hasznosítására vonatkozó jogszabályok kivételével nincs kifejezetten a kezelésükre irányuló, átfogó uniós szakpolitika. Ez a stratégia azt javasolja, hogy az Európai Unió ezt a hiányosságot egy olyan, célzott jogalkotási aktussal pótolja, amely megoldást jelent a többek között az invazív idegen fajok útvonalával, korai észlelésükkel, elkülönítésükkel és az ellenük való korai védekezéssel kapcsolatos legfontosabb problémákra.

5. cél:

2020-ig meg kell határozni és rangsorolni kell az invazív idegen fajokat és útvonalait, ellenőrzés alá kell vonni vagy meg kell semmisíteni a kiemelt fajokat, és szabályozni kell az útvonalakat az újabb invazív idegen fajok betelepedésének és meghonosodásának megakadályozása érdekében.

3.5. A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉGGEL KAPCSOLATOS GLOBÁLIS VÁLSÁG KEZELÉSE

Az Unió megerősítette, hogy a Biológiai Sokféleség Egyezmény értelmében 2020-ig eleget tesz a biológiai sokféleséggel kapcsolatos nemzetközi célkitűzéseknek. Ez uniós és globális szintű fellépést is szükségessé tesz, mivel az EU-nak jelentős előnye származik a globális

²² Az Unió kötelezettséget vállalt arra, hogy 2015-ig elérje a 2002-ben tartott Fenntartható Fejlődési Világtalálkozón meghatározott MSY-szinteket és a Biológiai Sokféleség Egyezményt aláíró felek 10. konferenciáján elfogadott új, 2020-ra vonatkozó halászati célt.

²³ IEEP, 2010.

biológiai sokféleségből, ugyanakkor fenntarthatatlan fogyasztási szokásai miatt részben felelős a határain túl bekövetkező csökkenésért és romlásáért.

E stratégia célzott törekvésekkel próbálja majd enyhíteni az Unió által a biológiai sokféleségre kifejtett nyomást, eközben pedig hozzájárul ahhoz, hogy az ENSZ 2012-ben tartandó fenntartható fejlődési konferenciájára kitűzött uniós prioritásokkal összhangban a gazdaság környezetbarátabbá váljon. Az Uniónak eleget kell tennie az egyezményt aláíró felek 10. konferenciáján az erőforrások mozgósítására tett konkrét kötelezettségvállalásoknak is, és végre kell hajtania a hozzáférésről és az előnyök megosztásáról szóló Nagojai Jegyzőkönyvet ahhoz, hogy irányítani tudja a biológiai sokféleséggel kapcsolatos nemzetközi politikát.

6. cél:

Az Unió 2020-ig fokozottabban járuljon hozzá a biológiai sokféleség globális csökkenésének megelőzéséhez.

3.6. MÁS KÖRNYEZETVÉDELMI POLITIKÁK ÉS KEZDEMÉNYEZÉSEK HOZZÁJÁRULÁSAI

Bár ez a stratégia a biológiai sokféleség csökkenésének kezelését célzó uniós stratégia legfőbb eszköze, és a fellépést oda összpontosítja, ahol az Unió a legtöbb hozzáadott értékkel és befolyással bír, a 2020-ig teljesítendő cél megvalósítása a hatályban lévő uniós környezetvédelmi jogszabályok teljes körű végrehajtását teszi szükségessé, továbbá nemzeti, regionális és helyi szintű fellépést követel meg.

A jövőben több meglévő, illetve tervezett szakpolitikai kezdeményezés fogja támogatni a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzéseket. Az éghajlatváltozást például – amely jelentős és egyre nagyobb nyomást gyakorol a biológiai sokféleségre, és megváltoztatja az élőhelyeket és az ökoszisztémákat – egy 2009-ben elfogadott, átfogó uniós szakpolitikai csomag tárgyalja. A légköri felmelegedésre vonatkozóan kitűzött 2 fokos cél megvalósítása elengedhetetlen lesz a biológiai sokféleség csökkenésének megakadályozásához. A Bizottság 2013-ig az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásról szóló uniós stratégia kiadását tervezi.

Az Unió érdemi jogszabályai értelmében a jó ökológiai állapotot víz esetében 2015-ig²⁴, a tengeri ökoszisztémák esetében pedig 2020-ig²⁵ kell elérni. Ezek a jogszabályok a különböző forrásokból származó szennyezés kezeléséről rendelkeznek, valamint szabályozzák a vegyi anyagok kezelését és figyelmeztetnek azok környezetre gyakorolt hatásaira is. A Bizottság jelenleg azt vizsgálja, hogy van-e biztosíték a nitrogén- és a foszfátszennyezés, valamint egyes légszennyező anyagok kezelését célzó további fellépésre, míg a tagállamok egy talajvédelmi keretirányelvre vonatkozó bizottsági javaslatot mérlegelnek, amely ahhoz szükséges, hogy az Unió elérhesse a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célokat. A biológiai sokféleség csökkenését közvetetten befolyásoló tényezőkkel részben ez a stratégia foglalkozik, többek között az Unió ökológiai lábnyomának csökkentését célzó fellépés keretében, részben pedig az „Erőforrás-hatékony Európa” elnevezésű kiemelt kezdeményezés egyéb kezdeményezései.

²⁴ 2000/60/EK irányelv.

²⁵ 2008/56/EK irányelv.

4. MINDANNYIUNK KÖZÖS ÜGYE

4.1. A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG ÉRDEKÉBEN LÉTREJÖTT PARTNERSÉGEK

A biológiai sokféleséggel kapcsolatban 2020-ig teljesítendő uniós és globális célok megvalósítása számos érdekelt fél elköteleződését és kötelezettségvállalását teszi szükségessé. Ennek biztosításához számos kulcsfontosságú partnerséget terjesztenek ki, és ösztönöznek e stratégia támogatására:

- A Bizottság létrehozta a **vállalkozások és a biológiai sokféleség uniós platformját**, amely jelenleg hat különböző ágazat (mezőgazdaság, nyersanyag-kitermelő iparágak, pénzügy, élelmiszer-ellátás, erdészet és idegenforgalom) vállalkozásait tömöríti tapasztalataik és bevált gyakorlataik megosztása érdekében. A Bizottság továbbfejleszti a platformot, emellett az európai vállalkozások – többek között a kkv-k – szorosabb együttműködésére, valamint a nemzeti és a globális kezdeményezésekkel való kapcsolatépítésre ösztönöz.
- A Bizottság továbbra is együttműködik más partnerekkel annak érdekében, hogy uniós szinten közzétegye és végrehajtsa „Az ökoszisztémák és a biológiai sokféleség gazdaságtana” című felmérés ajánlásait, és támogassa a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma-szolgáltatások értékelésével kapcsolatban a fejlődő országokban végzett munkát.
- A Bizottság – a biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégiák valamennyi szinten történő végrehajtása során – a továbbiakban is ösztönzi a **területrendezésben és a földhasználat szabályozásában** részt vevő kutatók és más érdekelt felek közötti együttműködést, ezáltal koherenciát biztosít az európai területfejlesztési menetrend alkalmazandó ajánlásaival.
- A **civil társadalom** aktív részvételét valamennyi végrehajtási szinten ösztönözni fogják. A polgári tudományos kezdeményezések például a minőségi adatok gyűjtésének értékes eszközei, ugyanakkor a polgárokat a biológiai sokféleség megőrzésére irányuló tevékenységekben való részvételre ösztönzik.
- A Bizottság és a tagállamok a biológiai sokféleség megőrzésének és fenntartható hasznosításának előmozdítását célzó BEST (biológiai sokféleség és ökoszisztéma-szolgáltatások Európa tengerentúli területein) kezdeményezés révén együttműködnek a **legkülső régiókkal és tengerentúli országokkal és területekkel**, ahol több őshonos faj él, mint az egész európai kontinensen.
- Az Unió támogatja az együttműködés és a **szinergiák** javítására, valamint a biológiai sokféleséggel kapcsolatos egyezmények (a Biológiai Sokféleség Egyezmény, a CITES, a vándorló vadon élő állatfajok védelméről szóló egyezmény, a vizes élőhelyekről szóló Ramsari Egyezmény és a Világörökség Egyezmény) közötti közös prioritások meghatározását elősegítő, folyamatban lévő törekvéseket is. Az Unió a kölcsönös előnyök létrehozása érdekében elősegíti a Biológiai Sokféleség Egyezmény, az Éghajlat-változási Keretegyezmény és az elsivatagosodás elleni egyezmény fokozottabb összehangolását is.
- Az Unió megerősíti a **kulcsfontosságú partnerekkel** – és különösen a tagjelölt országokkal és a potenciális tagjelölt országokkal – a biológiai sokféleség tárgyában folytatott párbeszédét és együttműködését, hogy a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő célok elérése érdekében kidolgozzák vagy kiigazítsák politikáikat. Az

EU felkéri a tagjelölt és a potenciális tagjelölt országokat arra, hogy vegyék ki részüket a stratégia megvalósításából és fogjanak hozzá saját politikáik kidolgozásához vagy módosításához, hogy ezáltal is hozzájáruljanak a biológiai sokféleséggel kapcsolatban 2020-ig teljesítendő uniós és globális célok megvalósításához.

Ezek a partnerségek segítik a biológiai sokféleség jobb megismertetését, amelyről továbbra is keveset tudnak az Unióban²⁶. A Bizottság „Biológiai sokféleség: mindannyiunk közös ügye” című 2010. évi kampányát a Natura 2000 hálózatra összpontosító konkrét kampány fogja követni.

4.2. ERŐFORRÁSOK MOZGÓSÍTÁSA A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG ÉS AZ ÖKOSZISZTÉMA-SZOLGÁLTATÁSOK TÁMOGATÁSA ÉRDEKÉBEN

E stratégia célkitűzéseinek megvalósítása, valamint annak biztosítása, hogy az Unió teljesítse a globális biológiai sokféleséggel kapcsolatos kötelezettségvállalásait, a pénzügyi források rendelkezésre állásától és azok hatékony felhasználásától függ. A jelenlegi programozási időszakban és a következő többéves pénzügyi keretről szóló tárgyalások eredményének kizárása nélkül a Bizottság és a tagállamok tevékenysége a következőkre irányul:

- *A biológiai sokféleségre szánt, meglévő pénzeszközök jobb felhasználásának és elosztásának biztosítása.* A jelenlegi programozási időszakban a kohéziós politika keretében 105 milliárd EUR felhasználását irányozták elő a környezetvédelemmel és az éghajlatváltozással kapcsolatos tevékenységekre, többek között a biológiai sokféleségre és a természetvédelemre²⁷. A rendelkezésre álló források optimális felhasználása érdekében azonban az erőfeszítések összehangolására van szükség²⁸.

- *A rendelkezésre álló források ésszerűsítése és a különböző finanszírozási források – többek között a mezőgazdaságra és a vidékfejlesztésre, a halászatra, a regionális politikára és az éghajlatváltozásra szánt finanszírozás – járulékos előnyeinek maximalizálása.* A biológiai sokféleségre irányuló befektetés valójában többféleképpen megtérülhet, emellett költséghatékony választ nyújt az éghajlatváltozással kapcsolatos válságra. A biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzések beépítését a Bizottság által jelenleg mérlegelt közös stratégiai keret részeként kell vizsgálni, hogy a vidékfejlesztési, regionális, szociális és halászati politika keretébe tartozó öt finanszírozási eszközből juttatott források fontossági sorrendjét meg lehessen határozni.

- *A különböző finanszírozási források diverzifikálása és fokozatos emelése.* A Bizottság és a tagállamok előmozdítják az innovatív finanszírozási mechanizmusok, köztük a piaci alapú eszközök kidolgozását és alkalmazását. Az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal kapcsolatos programokra fordítandó kifizetéseknek a mezőgazdasági, erdei és tengeri ökoszisztémákból származó köz- és magánjavakat kell ellentételezniük. Ösztönzők lépnek életbe a „zöld”

---

²⁶ http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_290_en.pdf.

²⁷ COM(2011) 17.

²⁸ COM(2010) 110. 2009. szeptember végén a biológiai sokféleséggel kapcsolatos tevékenységekhez rendelt pénzeszközök felhasználása kisebb mértékű volt, mint más kiadási kategóriák esetében. Ugyanezen időpontban a biológiai sokféleséggel közvetlenül összefüggő két kategóriára („a biológiai sokféleség és a természetvédelem előmozdítása” és „a természeti értékek népszerűsítése”) kiutalt finanszírozás – az összes kohéziós politikai finanszírozás esetében tapasztalt 27,1%-os átlaggal szemben – 18,1%, illetve 22% volt. A tagállamok felkérést kaptak, hogy 2011. június végéig nyújtsák be erre vonatkozó aktualizált adataikat, így a nyár végére várhatóan rendelkezésre fognak állni a konszolidált adatok.

infrastruktúrára irányuló magánszektorbeli befektetések vonzására, és tanulmányozásra kerülnek a biológiai sokféleséget ellensúlyozó tényezőkben rejlő lehetőségek, mint a biológiai sokféleség összességében vett csökkenésének elkerülését célzó megközelítés megvalósításának egyik módja. A Bizottság és az Európai Beruházási Bank jelenleg vizsgálja a biológiai sokféleség által jelentett kihívások kezelésére alkalmas innovatív finanszírozási eszközök alkalmazásának területeit, többek között a köz- és magánszféra közötti partnerségek alkalmazását, valamint egy, a biológiai sokféleségre vonatkozó finanszírozási mechanizmus létrehozásának lehetőségét.

A finanszírozás tekintetében különösen két követelményt kell teljesíteni. Az első a Natura 2000 hálózat teljes körű megvalósítását célzó, megfelelő finanszírozás szükségességére vonatkozik, amely esetben a tagállami finanszírozáshoz uniós finanszírozásnak²⁹ kell társulnia (amelynek becsült értéke évente összesen mintegy 5,8 milliárd EUR). Ez megkövetelheti a tagállamoktól, hogy a Natura 2000 tekintetében többéves tervet dolgozzanak ki az élőhelyvédelmi irányelv értelmében előírt, fontossági sorrendbe állított intézkedések tervével összhangban.

A második követelmény az egyezményt aláíró felek 10. konferenciáján megfogalmazott azon kötelezettségvállalásra reagál, mely szerint a nagojai eredmények tényleges végrehajtása érdekében valamennyi finanszírozási forrást meg kell növelni. Az egyezményt aláíró felek 11. konferenciáján a finanszírozási célokról folytatandó megbeszéléseknek a közfinanszírozás növelésének szükségességét, ugyanakkor az innovatív finanszírozási mechanizmusokban rejlő lehetőségeket is el kell ismerniük. A feltárt igények teljesítéséhez szükséges pénzügyi mozgásokat (saját források és innovatív források) a biológiai sokféleséggel kapcsolatos nemzeti stratégiákban és cselekvési tervekben is meg kell határozni.

Ezek a kötelezettségvállalások közvetlenül a biológiai sokféleségre szánt kiegészítő finanszírozás (például a kibocsátáskereskedelmi rendszerből származó bevételek vagy a REDD+) révén, és közvetett módon más releváns finanszírozási forrásokkal (például a hozzáférés és az előnyök megosztásáról szóló Nagojai Jegyzőkönyv által létrehozott pénzeszközökkel) kialakítandó szinergiák biztosítása révén is teljesülhetnek. A káros támogatások reformja – a 2020-ig teljesítendő stratégiával és a Biológiai Sokféleség Egyezmény globális céljával összhangban – szintén kedvezni fog a biológiai sokféleségnek.

4.3. EGYSÉGES VÉGREHAJTÁSI STRATÉGIA AZ EU SZÁMÁRA

Az Unió és a Biológiai Sokféleség Egyezmény közös céljait szubnacionális, nemzeti és uniós szintű fellépések ötvözésével kell megvalósítani. Ezért szoros együttműködésre lesz szükség a többek között az e stratégia alkalmazási körén kívül eső szakpolitikai intézkedések révén kezelt célok megvalósítása során elért előrelépés nyomán követéséhez, valamint az uniós és a tagállami fellépés közötti összhang megteremtéséhez. E célból a Bizottság együtt fog működni a tagállamokkal annak érdekében, hogy más kulcsfontosságú szereplőket, ágazatokat és intézményeket is érintő – a bevált módszereken alapuló – és a siker biztosításában valamennyiük feladatköreit és kötelezettségeit meghatározó közös végrehajtási keretet hozzon létre.

A Bizottság a környezetvédelmi jogszabályok végrehajtásával, a szakpolitikai hiányosságok új kezdeményezésekkel történő pótlásával, iránymutatások és finanszírozás biztosításával,

---

²⁹ Az élőhelyvédelmi irányelv 8. cikkében előírtaknak megfelelően.

valamint a kutatás előmozdításával és a bevált módszerek megosztásával fogja támogatni és kiegészíteni a tagállami törekvéseket.

5. UTÓKÖVETÉS

Ez a stratégia cselekvési keretet biztosít az Unió számára a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő céljának megvalósításához, valamint ahhoz, hogy a 2050-re vonatkozó elképzelés teljesítését megfelelő módon előkészítse. A stratégia 2014 elején féldős értékelés tárgyát fogja képezni, hogy az eredményeket – a Biológiai Sokféleség Egyezményben előírt rendelkezéseknek megfelelően – fel lehessen használni az Unió ötödik tagállami beszámolójának előkészítése során. Az érintettek a célokat és az intézkedéseket felülvizsgálják, amint új információk állnak rendelkezésre, valamint ha az e stratégiában kitűzött célokkal kapcsolatban előrelépés történik.

Mivel több, a biológiai sokféleség és a természeti értékeink védelmében hozott intézkedés csak hosszú idő után fog jelentős javulást hozni, e stratégia végrehajtását most kell elkezdeni ahhoz, hogy a 2020-ig teljesítendő kiemelt célja megvalósuljon.

A Bizottság felkéri az Európai Parlamentet és a Tanácsot a mellékletben meghatározott célok és intézkedések jóváhagyására.

MELLÉKLET

1. CÉL: A MADÁRVÉDELMI IRÁNYELV ÉS AZ ÉLŐHELYVÉDELMI IRÁNYELV TELJES KÖRŰ VÉGREHAJTÁSA

Az uniós természetvédelmi jogszabályok hatálya alá tartozó valamennyi faj és élőhely helyzete romlásának megállítása, valamint helyzetük számottevő és mérhető javítása annak érdekében, hogy 2020-ra az aktuális értékelésekhez viszonyítva (i) az élőhelyvédelmi irányelv értelmében végzett, 100%-kal több élőhely-értékelés és 50%-kal több fajértékelés jobb védettségi helyzetet; és (ii) a madárvédelmi irányelv értelmében végzett, 50%-kal több fajértékelés stabil és jobb helyzetet tükrözzön.

1. intézkedés: A Natura 2000 hálózat létrehozásának befejezése és megfelelő irányítás biztosítása

- 1a) A tagállamok és a Bizottság gondoskodnak arról, hogy a Natura 2000 létrehozási szakaszának nagy része, a tengeri környezetet is beleértve, 2012-ig befejeződjön.
- 1b) A tagállamok és a Bizottság a fajok és az élőhelyek védelmére és kezelésére vonatkozó követelményeket sokkal jobban beépítik a kulcsfontosságú föld- és vízhasználati politikákba, a Natura 2000 területeken belül és kívül egyaránt.
- 1c) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a kezelési tervek, illetve az azokkal egyenértékű – a megőrzési és helyreállítási intézkedéseket meghatározó – eszközök kidolgozása és végrehajtása kellő időben megtörténjen valamennyi Natura 2000 terület esetében.
- 1d) A Bizottság a tagállamokkal együtt 2012-ig eljárást rögzít, amely révén az élőhelyvédelmi irányelvben meghatározott bioföldrajzi kereteken belül előmozdíthatja a Natura 2000 irányításával kapcsolatos tapasztalatok megosztását, a bevált gyakorlatok alkalmazását és a határokon átnyúló együttműködést.

2. intézkedés: A Natura 2000 területek megfelelő finanszírozásának biztosítása

- 2) A következő többéves pénzügyi keret értelmében a Bizottság és a tagállamok biztosítják a Natura 2000 hálózathoz szükséges pénzeszközöket és ösztönzőket, ideértve az uniós finanszírozási eszközöket is. A Bizottság 2011-ben megfogalmazza arra vonatkozó álláspontját, hogy a Natura 2000 finanszírozása hogyan fog történni a következő többéves pénzügyi keretben.

3. intézkedés: Az érdekelt felek ismereteinek és szerepvállalásának fokozása, valamint a végrehajtás javítása

- 3a) A Bizottság 2013-ig a tagállamokkal együtt nagyszabású tájékoztató kampányt dolgoz ki és indít el a Natura 2000 kezdeményezéssel kapcsolatban.
- 3b) A Bizottság és a tagállamok javítják a kulcsfontosságú ágazatokkal folytatott együttműködést, és folytatják az útmutatók kidolgozását annak érdekében, hogy a tagállamok jobban megértsék az uniós természetvédelmi jogszabályokban foglalt követelményeket és a gazdasági fejlődés előmozdításában képviselt értékét.
- 3c) A Bizottság és a tagállamok elősegítik a természetvédelmi irányelvek végrehajtását azáltal, hogy konkrét képzési programokat biztosítanak a bírák és az ügyészek számára a Natura 2000 kezdeményezésről, valamint hogy olyan kapacitásokat dolgoznak ki, amelyek biztosítják az uniós jogszabályok hatékonyabb betartását.

4. intézkedés: A nyomon követés és a jelentéstétel javítása és összehangolása

- 4a) A Bizottság a tagállamokkal együtt 2012-ig új, a madarakra vonatkozó jelentéstételi rendszert dolgoz ki, továbbfejleszti az élőhelyvédelmi irányelv 17. cikke szerinti jelentéstételi rendszert, és javítja a Natura 2000 hálózat adatainak áramlását, hozzáférhetőségét, valamint aktualizálja ezeket az adatokat.
- 4b) A Bizottság a biológiai sokféleség európai információs rendszere részeként külön IKT-eszközt hoz létre annak érdekében, hogy 2012-ig javítsa az adatok hozzáférhetőségét és felhasználását.

2. CÉL: AZ ÖKOSZISZTÉMÁK ÉS SZOLGÁLTATÁSAIK FENNTARTÁSA ÉS HELYREÁLLÍTÁSA

A „zöld” infrastruktúra létrehozása és a romlásnak indult ökoszisztémák legalább 15%-ának helyreállítása révén 2020-ra maradjanak fenn és javuljanak az ökoszisztémák és a szolgáltatásaik.

5. intézkedés: Az ökoszisztémákkal és a szolgáltatásaikkal kapcsolatos ismeretek javítása az Unióban

- 5) A tagállamok a Bizottság segítségével 2014-ig feltérképezik és értékelik a területükön található ökoszisztémák és szolgáltatásaik állapotát, felméri ezen szolgáltatások gazdasági értékét, és 2020-ig előmozdítják ezen értékeknek az uniós és nemzeti szintű számviteli és jelentéstételi rendszerekbe történő beépítését.

6. intézkedés: Helyreállítási prioritások megállapítása és a „zöld” infrastruktúra használatának előmozdítása

- 6a) A tagállamok a Bizottság segítségével 2014-ig stratégiai keretet határoznak meg az ökoszisztémák szubnacionális, nemzeti és uniós szintű helyreállításával kapcsolatos prioritások megállapításához.
- 6b) A Bizottság 2012-ig a „zöld” infrastruktúrára vonatkozó stratégiát dolgoz ki annak érdekében, hogy előmozdítsa a „zöld” infrastruktúra bevezetését az Unió városi és vidéki területein, többek között a „zöld” infrastruktúrára irányuló előzetes beruházások ösztönzését célzó tényezők és az ökoszisztéma-szolgáltatások fenntartása révén, például az uniós finanszírozási források célzottabb felhasználásával, valamint köz- és magánszféra közötti partnerségekkel.

7. intézkedés: Annak biztosítása, hogy összességében ne csökkenjen a biológiai sokféleség és ne romoljanak az ökoszisztéma-szolgáltatások

- 7a) A Bizottság a tagállamokkal együtt 2014-ig módszertant dolgoz ki, amellyel értékelheti a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, uniós támogatású projektek, tervek és programok hatásait.
- 7b) A Bizottság folytatja arra irányuló munkáját, hogy 2015-ig olyan kezdeményezést javasolhasson, amely elősegíti az ökoszisztémák összességében vett csökkenésének és szolgáltatásaik romlásának megakadályozását (például kompenzációs vagy kiegyenlítő programok útján).

3. cél: A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG FOKOZÁSÁBAN A MEZŐGAZDASÁG ÉS AZ ERDÉSZET ÁLTAL JÁTSZOTT SZEREP NÖVELÉSE

3A) Mezőgazdaság: 2020-ra maximalizálni kell azoknak a mezőgazdasági célra hasznosított földterületeknek (legelőknak, szántóföldeknek és állandó kultúráknak) az arányát, amelyek a

közös agrárpolitika biológiai sokféleséggel kapcsolatos intézkedéseinek hatálya alá tartoznak a biológiai sokféleség megőrzése érdekében, továbbá azért, hogy mérhető javulás(*) következzen be a mezőgazdaságtól függő, illetve általa érintett fajok és élőhelyek védettségi helyzetében, valamint a 2010. évi uniós állapotfelméréshez képest az ökoszisztéma-szolgáltatásokban, és ezáltal elő kell segíteni a fenntartható gazdálkodást.

B) Erdők: 2020-ig a fenntartható erdőgazdálkodással³⁰ összhangban erdőgazdálkodási tervek, illetve azokkal egyenértékű eszközök legyenek hatályban valamennyi köztulajdonban lévő vagy egy bizonyos (a tagállamok vagy a régiók által meghatározott és vidékfejlesztési programjukban rögzített) méretet(**) meghaladó, az Unió vidékfejlesztési politikája keretében finanszírozott erdőgazdaságra vonatkozóan, azért, hogy mérhető javulás(*) következzen be az erdőgazdálkodástól függő, illetve általa érintett fajok és élőhelyek védettségi helyzetében, valamint a 2010. évi uniós állapotfelméréshez képest az ökoszisztéma-szolgáltatásokban.

(*) A javulást mindkét rész cél esetében az 1. cél keretében az uniós jelentőségű fajok és élőhelyek védettségi helyzete, illetőleg a 2. cél keretében a romlásnak indult ökoszisztémák helyreállítása esetében számszerűsített javuláshoz viszonyítva kell mérni.

(**) A kisebb erdőgazdaságok esetében a tagállamok további módokon is ösztönözhetik a fenntartható erdőgazdálkodással összhangban lévő gazdálkodási tervek, illetve azokkal egyenértékű eszközök alkalmazását.

8. intézkedés: A környezeti közjavakra fordított közvetlen kifizetések hatásának növelése az Unió közös agrárpolitikáján belül

8a) A Bizottság javasolni fogja, hogy a KAP szerinti közvetlen kifizetések olyan környezetvédelmi közjavak megteremtéséhez kapcsolódjanak (például állandó legelők, takarónövényes talajápolás, vetésforgó, ökológiai területpihentetés, Natura 2000), amelyek túlmutatnak a kölcsönös megfeleltetésen.

8b) A Bizottság javaslatot fog tenni a jó mezőgazdasági és ökológiai állapotra vonatkozó, a kölcsönös megfeleltetésnél alkalmazandó előírások javítására és egyszerűsítésére, és megfontolja, hogy – a vidéki térségekben található vízi ökoszisztémák állapotának javítása érdekében – a kölcsönös megfeleltetési rendszer hatálya alá a vízkeretirányelvet is bevonja, amint a keretirányelvet maradéktalanul végrehajtották, és azonosították a gazdákra vonatkozó operatív kötelezettségeket.

9. intézkedés: Annak biztosítása, hogy a vidékfejlesztés hatékonyabban járuljon hozzá a biológiai sokféleség megőrzéséhez

9a) A Bizottság és a tagállamok a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, számszerűsített célokat építenek be a vidékfejlesztési stratégiákba és programokba, az intézkedéseket pedig a regionális és helyi szükségletekhez igazítják.

9b) A Bizottság és a tagállamok a gazdálkodók és az erdészek közötti együttműködést elősegítő mechanizmusokat hoznak létre a tájképi jellemzők folyamatosságának, a genetikai erőforrások védelmének és a biológiai sokféleség védelmét célzó egyéb együttműködési mechanizmusoknak a megvalósítása érdekében.

10. intézkedés: Az európai mezőgazdaság genetikai sokféleségének megőrzése

---

³⁰ A SEC(2006) 748 számú dokumentumban meghatározottak szerint.

- 10) A Bizottság és a tagállamok ösztönzik a mezőgazdasági genetikai sokféleség támogatását célzó agrár-környezetvédelmi intézkedések alkalmazását, és megvizsgálják a genetikai sokféleség megőrzését célzó stratégia kidolgozásának területeit.

11. intézkedés: Az erdőtulajdonosok arra való ösztönzése, hogy védjék és növeljék az erdők biológiai sokféleségét

- 11a) A tagállamok és a Bizottság gazdálkodási tervek³¹ elfogadását ösztönzi, többek között vidékfejlesztési intézkedések³² és a LIFE+ program alkalmazása révén.
- 11b) A tagállamok és a Bizottság a többfunkciós erdők nyújtotta ökoszisztéma-szolgáltatások fenntartásának és helyreállításának finanszírozása érdekében innovatív mechanizmusokat (például az ökoszisztéma-szolgáltatásokra nyújtott kifizetéseket) támogatnak.

12. intézkedés: A biológiai sokféleséggel kapcsolatos intézkedések beépítése az erdőgazdálkodási tervekbe

- 12) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az erdőgazdálkodási tervek, illetve az azokkal egyenértékű eszközök az alábbi intézkedések közül a lehető legtöbbet tartalmazzák:
- a holtfa optimális mennyiségének fenntartása, figyelembe véve olyan regionális eltéréseket, mint a tűzveszély vagy a rovarok esetleges elszaporodása,
  - az érintetlen természeti területek megőrzése,
  - ökoszisztéma-alapú intézkedések az erdők tűzzel szembeni alkalmazkodóképességének növelésére az erdőtűz-megelőzési programok részeként, az európai erdőtűz-információs rendszerben (European Forest Fire Information System; EFFIS) végzett tevékenységekkel összhangban,
  - a Natura 2000 hálózat erdőterületeire kidolgozott konkrét intézkedések,
  - annak biztosítása, hogy az erdősítés a fenntartható erdőgazdálkodásra vonatkozó páneurópai operatív iránymutatásokkal³³ összhangban történjen, különösen ami a fajok sokféleségét, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási szükségleteket illeti.

4. CÉL: A HALÁSZATI ERŐFORRÁSOK FENNTARTHATÓ KIAKNÁZÁSÁNAK A BIZTOSÍTÁSA

2015-ig el kell érni a legnagyobb fenntartható hozamot (Maximum Sustainable Yield; MSY). Az életkor és a méret szerinti megoszlás tekintetében egészséges állományú populációk elérése halászati gazdálkodás révén, más állományokra, fajokra és ökoszisztémákra gyakorolt számottevő kedvezőtlen hatások nélkül, a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv szerinti követelményeknek megfelelően a jó környezeti állapot 2020-ig történő elérését támogatva.

13. intézkedés: A halászott állományokkal való gazdálkodás javítása

- 13a) A Bizottság és a tagállamok a halállományokat olyan szinten tartják fenn, és olyan szintre szabályozzák, amely az uniós halászahajó-flották által kezelt összes területen a

³¹ A fenntartható erdőgazdálkodás megköveteli a gazdálkodási tervek, illetve az azokkal egyenértékű eszközök szélesebb körű alkalmazását. 23 tagállam erdősített területeinek több mint a 60%-a tartozik ilyen tervek hatálya alá.

³² Az 1698/2005/EK tanácsi rendeletben rögzítettek szerint.

³³ <http://www.foresteurope.org/>.

legnagyobb fenntartható hozamot eredményezheti, ideértve a regionális halászati gazdálkodási szervezetek által szabályozott területeket és olyan harmadik országok vizeit, amelyekkel az Unió halászati partnerségi megállapodásokat kötött.

- 13b) A Bizottság és a tagállamok a KHP keretében olyan hosszú távú gazdálkodási terveket dolgoznak ki és hajtanak végre, amelyek a legnagyobb fenntartható hozamra vonatkozó megközelítés alapján lehalászást szabályozó előírásokat tartalmaznak. Ezeket a terveket úgy kell kidolgozni, hogy konkrét, időhöz kötött célokra nyújtsanak választ, valamint hogy tudományos szakvéleményeken és fenntarthatósági elveken alapuljanak.
- 13c) A Bizottság és a tagállamok sokkal nagyobb hangsúlyt fektetnek a legnagyobb fenntartható hozam megvalósításának támogatását célzó adatok gyűjtésére. E cél elérését követően tudományos szakvéleményekre alapozva 2020-ig ökológiai megfontolásokat is beépítenek a legnagyobb fenntartható hozam meghatározásába.

14. intézkedés: A halállományokra, a fajokra, az élőhelyekre és az ökoszisztémákra gyakorolt káros hatások felszámolása

- 14a) Az EU – az uniós jogszabályokkal és a nemzetközi kötelezettségekkel összhangban – intézkedéseket hoz a visszasodródás gyakorlatának fokozatos megszüntetésére, a nem kívánt fajok járulékos fogásainak elkerülésére, valamint a veszélyeztetett tengeri ökoszisztémák megőrzésére.
- 14b) A Bizottság és a tagállamok támogatják a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv végrehajtását, többek között azáltal, hogy a halászati és a tengerpolitikára vonatkozó jövőbeli pénzügyi eszközökkel pénzügyi ösztönzőket biztosítanak a védett tengeri területek (többek között a Natura 2000 területek, valamint nemzetközi vagy regionális megállapodások által létrehozott területek) számára. Ez kiterjedhet a tengeri ökoszisztémák helyreállítására, a halászati tevékenységek átalakítására, valamint az ágazat alternatív tevékenységekben – például ökoturizmusban – való részvételének előmozdítására, a biológiai sokféleség nyomon követésére és kezelésére, illetve a tengeri hulladék elleni küzdelemre.

5. CÉL: AZ INVAZÍV IDEGEN FAJOK ELLENI KÜZDELEM

2020-ig meg kell határozni és rangsorolni kell az invazív idegen fajokat és útvonalait, meg kell fékezni vagy fel kell számolni a kiemelt fajokat, és újabb invazív idegen fajok betelepülésének és meghonosodásának megakadályozása érdekében szabályozni kell az útvonalakat.

15. intézkedés: Az uniós növény- és állat-egészségügyi programok megerősítése

- 15) A Bizottság 2012-ig további, a biológiai sokféleséggel kapcsolatos megfontolásokat épít be a növény- és állat-egészségügyi programokba.

16. intézkedés: Célzottan az invazív idegen fajokra vonatkozó intézkedés kialakítása

- 16) A Bizottság az invazív idegen fajok elleni küzdelem során felmerülő hiányosságokat 2012-ig egy célzott jogalkotási eszköz kidolgozásával pótolja.

6. CÉL: HOZZÁJÁRULÁS A BIOLÓGIAI SOKFÉLESEG GLOBÁLIS CSÖKKENÉSÉNEK MEGELŐZÉSÉHEZ

Az Unió 2020-ig fokozottabban járuljon hozzá a biológiai sokféleség globális csökkenésének megelőzéséhez.

17. intézkedés: A biológiai sokféleség csökkenését közvetett módon befolyásoló tényezők visszaszorítása

- 17a) Az erőforrás-hatékonyságra vonatkozó, kiemelt uniós kezdeményezés értelmében az Unió intézkedéseket (köztük esetlegesen keresleti és/vagy kínálati oldali intézkedéseket) vezet be az uniós fogyasztási minták által a biológiai sokféleségre gyakorolt hatások csökkentésére, különösen az olyan erőforrások tekintetében, amelyek kifejezetten kedvezőtlen hatással vannak a biológiai sokféleségre.
- 17b) A Bizottság növeli a kereskedelempolitikának a biológiai sokféleség megőrzéséhez való hozzájárulását, és a lehetséges kedvezőtlen hatásokat olyan módon kezeli, hogy beépíti őket a harmadik országokkal folytatott kereskedelmi tárgyalásokba és párbeszédbe, a kereskedelem fenntarthatóságára vonatkozó előzetes hatásvizsgálatok és utólagos értékelések segítségével meghatározza és értékeli a kereskedelem és a beruházások liberalizációja által a biológiai sokféleségre gyakorolt lehetséges hatásokat, továbbá törekszik arra, hogy valamennyi új kereskedelmi megállapodásba beillesszen olyan, a fenntartható fejlődésről szóló fejezetet, amely kereskedelmi összefüggésben jelentőséggel bír, érdemi környezetvédelmi rendelkezéseket tartalmaz, többek között a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célokról is.
- 17c) A Bizottság együttműködik a tagállamokkal és a legfontosabb érdekelt felekkel annak érdekében, hogy a biológiai sokféleség tekintetében a megfelelő piaci jelzéseket biztosítsa, többek között az uniós és a tagállami szintű káros támogatások megreformálására, fokozatos megszüntetésére és felszámolására irányuló munkával, valamint annak érdekében, hogy pozitív ösztönzőket biztosítson a biológiai sokféleség megőrzéséhez és fenntartható hasznosításához.

18. intézkedés: További források mozgósítása a globális biológiai sokféleség megőrzése érdekében

- 18a) A Bizottság és a tagállamok méltányos részben járulnak hozzá a biológiai sokféleség finanszírozási szükségleteinek megbecsülését célzó nemzetközi folyamat részeként a globális biológiai sokféleségre szánt források jelentős mértékű növelését elősegítő nemzetközi törekvésekhez, és a Biológiai Sokféleség Egyezmény aláíró feleinek 2012-ben tartandó 11. konferenciáján a biológiai sokféleség tekintetében a források mozgósítására irányuló célokat fogadják el³⁴.
- 18b) A Bizottság a globális biológiai sokféleségre szánt uniós finanszírozás hatékonyságát többek között olyan módon javítja, hogy támogatja a természeti tőke értékelését a kedvezményezett országokban, valamint a biológiai sokféleségre vonatkozó nemzeti stratégiák és cselekvési tervek kidolgozását és/vagy aktualizálását, és úgy, hogy tökéletesíti az Unión belüli és a legfontosabb nem uniós adományozókkal kialakított koordinációt a biológiai sokféleséggel kapcsolatos segítségnyújtás, illetve projektek végrehajtásában.

19. intézkedés: A biológiai sokféleség bizonyítására irányuló uniós fejlesztési együttműködés

³⁴ A felek 10. konferenciájának X/3. határozatában foglaltaknak megfelelően.

- 19) A Bizottság továbbra is rendszeresen átvilágítja fejlesztési együttműködési intézkedéseit, hogy a biológiai sokféleségre gyakorolt kedvezőtlen hatást a lehető legkisebbre csökkentse, továbbá stratégiai környezeti vizsgálatokat és/vagy környezeti hatásvizsgálatokat indít az olyan intézkedések tekintetében, amelyek valószínűsíthetően jelentős hatást gyakorolnak a biológiai sokféleségre.

20. intézkedés: A genetikai erőforrásokhoz való hozzáférés és a használatukból származó előnyök igazságos és méltányos megosztásának szabályozása

- 20) A Bizottság jogszabályt javasol a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférésről és a használatukból származó előnyök igazságos és méltányos megosztásáról szóló Nagojai Jegyzőkönyv uniós végrehajtása érdekében, hogy az EU – a globális cél szerinti követelménynek megfelelően – mihamarabb, de legkésőbb 2015-ig ratifikálhassa a jegyzőkönyvet.